

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . . . K 4—
» Nemčijo . . . . . » 5—
» ostalo inozemstvo . . . . . » 6—
za celo leto.

Naročilna naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zabvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista „Mir“ v Celovecu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnoznanilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 23. novembra 1917.

Št. 47.

Za narod — ne za osebo.

Svetovna vojna bo odločila usodo našega naroda, morda za vedno, ali vsaj za stoletja. Sleherni Slovenec se tega zaveda. In v teh usodepolnih časih morajo stopiti na stran osebne želje, osebne koristi, ako niso v skladu z narodovo srečo, z narodovo bodočnostjo. To načelo je merodajno tudi za taktiko Jugoslovanskega kluba, in reči smemo, da je ves narod tega vesel, ves narod, brez ozira na stranke. To je bil tudi povod, da so državni poslanci kranjske dežele izvolili v delegacije načelnika „Jugoslovanskega kluba“ posl. dr. Korošca, ker bi sicer letos ne bil prišel v delegacije; po starem dogovoru namreč letos za Štajersko ne pride na vrsto slovenski delegat. Dr. Korošec, na katerega ramah sloni velika odgovornost, je moral kot voditelj priti v delegacije; razentega pa vživa tudi zaupanje vsega slovenskega naroda. Zato so gg. poslanci iz Kranjske, tokrat že v drugič, izvolili dr. Korošca za kranjskega delegata.

To pa dr. Šusteršiču, ki je svoj čas sam predlagal izvolitev dr. Korošca v delegacije, ni prav. Naznanil je načelstvu Jugoslovanskega kluba svoj izstop, češ, da „je izgubil do raznih klubovih članov in zlasti tudi do načelnika politično in osebno zaupanje v taki meri, da je zaupljivo sodelovanje v ozki klubovi zvezi postalo nemogoče.“

Ta vest nas ni prav nič presenetila, čeravno bi bilo pri kakem drugem politiku pričakovati, da bi izvajal druge posledice, kakor je storil dr. Šusteršič. Dr. Šusteršič bi ne smel povdarjati, da je on izgubil zaupanje do klubovih tovarišev, ampak povedati bi moral, da je dal svojim klubovim tovarišem zlasti tudi načelniku on sam stvaren povod, da so oni do njega izgubili zaupanje. To je dejstvo! Namesto da bi bil na naš poziv in pozneje na poziv somišljenikov pok. dr. Kreka 11. sept. v Ljubljani oživotvoril Vseslovensko ljudsko stranko, je v svoji taktiki zopet postavil „deželne meje Kranjske“ in pustil „V. L. S.“ spati spanje pravičnega. Deklaracija naših poslancev z dne 30. majnika je po svoji intenciji direktno nasprotna tej dr. Šusteršičevi „samokranjski“ politiki.

Mi smo svoj čas izvajali logične posledice in pozvali dr. Šusteršiča, da odstopi od načelstva „V. L. S.“, da vsaj ne bo ovira za njeno nad vse potrebno delovanje, ako že sam noče v njenem okrilju delovati. Toda tega dr. Šusteršič ni storil, pač pa je — na čuden način — zbral v izvrševalnem odboru deželne kranjske Ljudske stranke takorekoč vse ljudi, ki uživajo od deželnega odbora kako dobroto ali so kakorkoli odvisni od njega. Tako si je utrdil stališče in od tega izvrševalnega odbora je potem dobil sklep, da morajo državni poslanci iz Kranjske voliti v delegacije — dr. Šusteršiča. Vrhtega je dr. Šusteršič hotel poslance še terorizirati; poslanci so mu pa izjavili, da jih v zadevah državnozbornske taktike in splošne narodne politike ne more vezati očitvidno pristransko in dejanske razmere ne vpoštevajoče stališče izvrševalnega odbora S. L. S., temveč le stvarni oziri na potrebo enotne in smotrene narodne politike.

To je povsem pametno in edino pravilno stališče, ki ga je poslanec brez dvoma narekovala tudi zavest, da morejo mirnim srcem prepustiti vodstvo naše politike v delegacijah le dr. Korošcu. Saj je deklaracija z dne 30. majnika od kluba oficialno proglašena kot minimalni program, najmanj, kar zahtevamo Jugoslovani, dr. Šusteršič je pa na svojo pest na zborovanju vodstva S. L. S. v Ljubljani dne 18. sept. proglasil deklaracijo kot maksimalni program, največ, kar sploh zahtevamo; to se pravi z drugimi besedami, da bi bili pripravljene z vlado mešetariti.

Minoli teden pa se je z Dunaja še poročalo, da je dr. Šusteršič zadnje dni ponovno konferiral

z uradniki zunanjega ministrstva in z zastopnikom hrvatske — frankovske stranke poslancem Zagorcem. Tako je g. dr. Šusteršič hodil svoja pota, ne da bi bil od kluba za kake take konference pooblaščen ali ne da bi bil klubu o svojih konferencah kaj poročal. Ali bi mogli poslanci v sedanjem času prepustiti zastopstvo naroda v delegacijah takemu politiku?

Dr. Šusteršič dobro čuti to svoje omajano stališče; zato v svojem pismu na klubovo načelstvo povdarja, da bo tudi izven kluba deloval po svojih močeh za realiziranje deklaracijskega programa.

Na četrtek 22. septembra je dr. Šusteršič sklical sejo izvršilnega odbora S. L. S. O čem da bodo sklepali, ni težko uganiti. Mi prosimo samo gg. poslance, da vztrajajo v svoji dosedanji od ljubezni do slovenskega naroda narekovani taktiki brez ozira na ukrepe dr. Šusteršiča. Ves narod vam zaupa, vam je za vaše delo hvaležen, ves narod stavi vse upe na vas. Kdor je zoper vas, je zoper narod slovenski. Več ali manj umetno sestavljeni izvršilni odbor kranjske L. S. pa ni slovenski narod. Narod je več nego oseba!

Zmešnjava na Ruskem.

Na Ruskem je splošna zmešnjava, ki je državo spravila na rob propada. Rusi so videli v Kerenjskem svojega rešitelja, ki pa je njihove nade varal. Boljševiki, radikalna socialistična stranka, so mu dorastli in njegovo vladó strmo-glavili. Boljševiki so za mir za vsako ceno, in želja po miru, ki je na Ruskem splošna, je njihovo gibanje pospeševala. Dobilí so v Petrogradu vso moč. Zaprli so ministre in sestavili novo vladó, Kerenjski pa se je izmuzal. Prišel je s svojimi četami pred Petrograd. Prva poročila so že naznanjala njegovo zmago; poznejša poročila pa povedó, da so boljševiki zmagali. 30.000 litvanjskih čet in mornarji, ki so se v Petrogradu izkrcali, so odločili zmago. Kerenjski je zbežal, njegov štab so pa boljševiki ujeli.

Ko je v Petrograd dospel glas, da koraka proti Petrogradu armada s Kerenjskim, so Miljukovi pristaši zasedli zimsko palačo. Mornarji so nastavili topove in streljali na palačo. Prišlo je do krvavega boja, pri katerem so se Miljukovci hrabro branili proti veliki premoči. Z gojenci vojne mornarice, ki so se na strani Miljukovcev možato držali, so boljševiki ob zavzetju zimске palače silno kruto postopali. Tako poroča trgovski ravnatelj Edström, ki je iz Petrograda došel v Štokholm. V Petrogradu je menda bilo več tisoč kadetov, Miljukovih pristašev, umorjenih. Sedaj so v Petrogradu boljševiki popolni gospodarji.

Kje je Kerenjski, se ne ve. Neko poročilo pravi, da je na potu v inozemstvo in da ga pričakujejo v Parizu. Ta vest ni prav verjetna, nemogoča pa tudi ni. Verjetneje je, da se bo Kerenjski skušal združiti s Kornilovim in Kaledinom. Za Kornilovim stojé oficirji in poveljniki na fronti. V južni Rusiji je pa gospodar položaja kozaki hetman Kaledin, Kornilov pristaš. Kaledin je dal menda mnogo revolucionarjev v južni Rusiji obesiti, v Kijevu pa vse člane ukrajinske rade. Zasedel je tudi Charkov, kjer so veliki premo-govniki, in zadržal tam 200 vagonov živil, namenjenih za Petrograd. Hoče morda mesto izstradati?

Iz Moskve ni nobenih zanesljivih poročil; ve se le, da je tudi tam popolna zmešnjava in so se vršili boji. Potniki, ki so prišli iz Rusije v Štokholm, pripovedujejo, da so v Moskvi sestavili Kornilov, Miljukov in Gučkov protivladó. Da je zmešnjava še večja, so socialisti napravili prekucijo tudi na Finskem.

Voditelj boljševikov je Lenin, znani socialist, ki je bil pred rusko revolucijo v Švici; važno

mesto poleg njega zavzema v revolucionarni vladi Lav Trockij, ki je, kakor Lenin, judovskega pokolenja in se je prvotno pisal Bronstein. Kot 19letni socialist je bil odgnan v Sibirijo, odkoder je pobegnil in je živel odtedaj v tujini. „Hrvatska država“ poroča o njem: „Napisal je nemško knjigo o ruski revoluciji. Skoro vedno se je gibal v nemških krogih, zadnji dve leti je živel nepretrgoma na Dunaju ter ga vežejo zlasti vezi z drjem Adlerjem.“

Boljševiki so poslali v svet izjavo, da so za takojšnji mir na podlagi samoodločbe vsakega naroda in se naj sklene na bojišču trimesečno premirje. Ko bi imeli boljševiki v vsej Rusiji vso oblast, bi bilo mogoče z njihovo vladó skleniti mir. Toda Petrograd ni Rusija. Tudi zastopniki Rusije v inozemstvu njihove vlade ne pripoznavajo. Verjetno je celó, da se bodo proti njim združile vse meščanske in zmerne socialistične stranke. Tudi se še ne ve, kakšno stališče zavzema armada, ki je ostala na fronti. Pravi boljševiki so bili fronto več ali manj itak zapustili. Vsekako je zmešnjava na Ruskem tako velika, da ententa v vojaškem oziru z Rusijo ne more več računati.

Kako je z vojsko.

Italijanska vojska je silno veliko izgubila, na ljudeh, na živežu, topovih (2500), strelivu, orožju in vojnem orodju sploh. Marsikatera reč, ki je pri nas silno primanjkovala, je dobrodošla. Vojaštvo prodaja zaplenjeni sukanec (cvirn), v Beljaku riž po 4 K za kg. Kljub tem izgubam pa se italijanska vojska zopet skuša ustaviti ob reki Piavi. Ni sicer to zanjo najugodnejši položaj, ker jo s severne strani ogroža Hötendorfova armada iz Tirol, pa Italijani bi jo radi obdržali zavoljo Benetk. Benetke so sicer izpraznili. Naši so že prekoračili Piavo, pa so se zopet umaknili. Hudi boji pa se vršijo med Brento in Piavo iz tirolske strani, kjer so naši in Nemci zavzeli več gorskih postojank. Po vročem boju so zavzeli Monte Corulla Hrvatje in Srbi bos. herc. pešp. 2. Italijani delajo srdite protinapade. Od teh bojev bo odvisno, ali se bodo Italijani držali ob Piavi ali pa se umaknejo še naprej. Namesto Cadorne je imenovan za poveljnika general Diaz.

Za Jeruzalem.

V gotovem časopisju se je med vojno mnogo čitalo o udarcih, ki jih bodo dobili Angleži v Egiptu. Res je Egipt za Anglijo najobčutnejša točka, ker z izgubo Egipta bi Angleži izgubili tudi prsto pot do Indije. Zato so se Angleži v Egiptu dobro pripravili in potiskali Turke nazaj proti Sveti deželi. Večji boji so se vršili pri Gazi, kjer so ostali Angleži zmagovalci. 17. novembra so Angleži zasedli Jafó. Turki mesta, ki šteje kakih 30.000 ljudi, niso branili. Jafa je pristanišče za jeruzalemske romarje in je do Jeruzalema še 50 km. Iz Jafe vozi v Jeruzalem železnica. Sv. oče so se menda obrnili na sultana s predlogom, da se okoli Jeruzalema napravi nevtralen pas v obsegu 30 km, da se sveti kraji ne onečastijo z boji.

Na francoski fronti se vršijo vroči boji, pa v manjšem obsegu.

Politični pregled.

Volitve v delegacije.

Od Jugoslovancev so bili izvoljeni za delegate poslanci dr. Korošec za Kranjsko, dr. Fon za Goriško, dr. Čingrija za Dalmacijo in dr. Laginja za Istro. To izvolitev slovenska javnost odobrava, ker osebe izvoljenih delegatov jamčijo, da bode politika, izražena v naši deklaraciji, v delegacijah dobro in trdno zastopana. Za Koroško to pot ni bil izvoljen za delegata posl. Dobernig, ampak dr. Waldner.

Podpisujte VII. vojno posojilo!

Dr. Verstovšek za rudarje.

V državnem zboru je bilo 6. nov. na dnevnem redu poročilo socialnega odseka o vladni predlogi glede cesarske naredbe z dne 9. avg. 1914, glede nedeljskega počitka in plač rudarjev med vojno. Govoril je tudi poslanec Verstovšek, ki je izvajal: Z veseljem bomo pozdravili vsi zlasti tisti čas, ko se bodo hrvatski in slovenski delavci vrnili iz tujih pokrajin, iz Amerike in Nemčije, in da bodo našli doma v ljubljani domovini dovolj zaslužka, ki si ga morajo sedaj iskati v tujini in se boriti za vsakdanji kruh s težkim delom in trpljenjem. Pri nas na domačih tleh, na slovenski in hrvatski zemlji, je žalibog dovolj prostora za tujce, ki se mastijo z mastnimi zaslužki, toda naši vrli sinovi morajo iti v tujino, da si iščejo skromnega zaslužka. Mi se bomo najbolj veselili, če bo celotni preobrat v Evropi povzročil tudi v tem oziru izpremembo.

Cesarska naredba o dovoljenju izjem glede nedeljskega počitka in plač rudarjev med vojno se mora nanovo urediti. Drakonične določbe in cesarske naredbe pač niso bile potrebne, saj so delavci sami dobro vedeli, kaj je njihova dolžnost in bi jo bili tudi izpolnili, ako bi jim bili vsaj živili dali. Rudarji so tudi storili svojo dolžnost. Zahtevajo pa kruh in živila, ne pa strogih povelj ali postavnih določb, ki vedno le s smrtjo in ječo grozijo. Ta cesarska naredba nosi znak absolutizma, kakor vse naredbe po § 14 iz zloglasne dobe Stürgkha in Hohenburgerja.

Boleče se glasi iz ust ministra, da je pridevanje premoga nazadovalo vsled preslabe prehrane delavcev in vsled njihove zmanjšane delavne zmoglosti. Ako nastane katastrofa vsled pomanjkanja premoga, če bo promet oviran ali bodo zaprli dobrodolne zavode, kakor se je to na Koroškem že zgodilo, če bodo ljudje zmrzovali, tega niso vzrok rudarji, ampak brezglava uprava, ki je tu popolnoma odrekla. Vzrok je slaba aprovizacija. Za rudarje se mora poskrbeti dovolj živeža, to je v interesu države same. Govornik je nato govoril o zahtevah rudarjev v državnem premogovniku v Škalah pri Velenju in predložil tozadevno spomenico. Končal je s konstatcijo:

V veliko zadoščenje nam je in nam dela veselje, da se je delavstvo celega juga izreklo za deklaracijo. Tako delavci katoliško-narodne smeri, narodno-radikalni delavci in socialdemokratski delavci stoje na stališčih deklaracije od 30. maja 1917 za združenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov pod habsburškim žezlom in vlado zmagovitega vladarja Karla I.; celó jugoslovanski delavci v tujini, zlasti iz Nemčije, so se izjavili za deklaracijo in so kot javni boritelji zanjo z nami. Tega toka noben ministrski predsednik ne bo mogel ustaviti, tudi če bi se še poizkusilo s denunciacijami in krvniki dušiti jugoslovanske narode. Tem ožje se bodo strnili vsi sloji, da se otresejo neronske grozovlade vsake nemškonačionalne vlade!

„Uskok.“

„Straža“ je označila zadnji „diplomatični skok“ dr. Šusteršiča z besedami: „Dr. Ivan Šusteršič je uskočil iz Jugoslovanskega kluba in z njim kajpada njegov zvesti oproda poslanec Jaklič. Dezertacija je zločin in kot tak je predmet graje, obsodbe in kazni. To velja tudi v politiki. Jugoslavlani v ostrem boju zasledujejo svoja visoka stremljenja po osvoboditvi in osamosvojitvi jugoslovanskega naroda. V dosego našega vzvišenega cilja so se zbrali zastopniki vseh strank troimenega jugoslovanskega naroda v trdno sklenjeno bojno falango, v Jugoslovanski klub. Vsako oslavljenje Jugoslov. kluba pomenja ojačenje nasprotnika, je delo v prid Nemcev. Zato ni treba še posebej povdarjati, komu je dr. Šusteršič storil uslugo s svojim izstopom in z nameranim oslavljenjem naše enotne jugoslovanske stranke.“

V nadaljnjem izvajanju pravi „Straža“: Slovenska javnost pozna cilje Šusteršičeve politike. Iskal je le povod, da se s kakšno pretvezo izmuzne iz kluba, v katerem je bil docela osamljen. Rad bi bil delal težave takoj iz početka; ko pa je videl, da ne more uspeti z različnimi političnimi spletkarijami, jo je iz kluba popihal pri prvi priliki. Tako je torej dr. Šusteršič izven kluba, kakor je bil že davno izven zaupanja obmejnih Slovencev na Štajerskem, Koroškem in Goriškem. Pričakovati je, da bo kmalu tudi izven zaupanja Slovenske ljudske stranke na Kranjskem. Če misli Šusteršič, da bo s svojim izstopom zanesel razdor med naše poslance, se zelo moti. Mi dobro poznamo nekega moža, ki je Stürgkhovi vladi na ljubo hotel razdvojiti in tako oslabil našo stranko v tistem času, ko so Nemci hoteli izpeljati svoj program na jugu in upeljati svoje nemške „Belange“.

Wilson in naša monarhija.

Predsednik Združenih držav je imel 12. t. m. govor, v katerem je dejal: Mnogo predlogov pride

k nam od ene osrednjih vevlasti (Avstrije), katera bolj želi miru, kakor vodilna država osrednjih sil in, kakor vam je znano, narodi prvoimenovane države dobro vedó, da je za nje resna nevarnost, da postanejo vazali (podložniki) Nemčije, čeravno ne želijo, da bi se potlačila njih lastna narodna zavest in narodni ponos. Železnica Bagdad-Berolin ogroža industrijska podjetja pol tucata drugih dežel. Wilson je končal: Enega največjih prijateljev miru, polkovnika Houseja sem poslal v Evropo, a ne da bi se pogajal za mir, temveč da vidi, kako je mogoče zmagati v vojni.

Kdo je Lenin?

Praški agrarni list „Venkov“ piše: Lenin se s pravim imenom piše Zedermann, je judovskega pokolenja in v sorodstvu z rodbino voditelja avstrijske socialne demokracije dr. Adlerja. Avstrijski in ogrski Slovani imajo v njem velikega neprijatelja. Ko je bil carizem vržen, se je iz Švice vrnil v Rusijo, a med potom se je ustavil v Pragi ter je obiskal tudi uredništvo lista „Pravo lidu“. Bivši načelnik socialne demokracije na Nemškem, sedanji voditelj manjšine, Haase, je označil Lenina kot človeka kupljenega z nemškim denarjem.

Dnevne vesti.

Osebnostna vest. Gosp. c. kr. višji deželnosodni svetnik Janez baron Falke pl. Lilienstein v Celovcu je imenovan za višjega deželnosodnega svetnika pri deželnem nadsodišču v Gradcu.

V petih odlikovan je bil rezervni praporščak R. Dolinšek pri 1. gorskem strelskem polku.

Za Krekov spomenik je prejelo naše uredništvo darove: Vlč. g. Ivan Nagel, župnik v Št. Ilju ob Dravi, 10 K; vlč. g. prof. Janez Hutter 30 K; slovensko omizje hotela Trabesinger v Celovcu 100 K.

V spomin † dr. Kreka je daroval g. prof. J. Hutter za goriške begunce 30 K.

„Ljubite svoje sovražnike —!“ „Kärnt. Tagblatt“ poroča iz Celovca: Najmlajši sin neke ugledne celovške rodbine je pri Tolminu bil ranjen in je moral brez pomoči obležati. Prišli so trije laški vojaki, ga videli in očitno vsled njegove mladosti ganjeni, so ga dvignili in previdno nesli — četudi tresoč, ker v nevarnosti za lastno življenje — sem na avstrijsko plat. Mladi junak leži v celovski domobranski bolnišnici. Kaj se je zgodilo z rešitelji, ne ve. Upa, da jim njihov človekoljubni čin ni prinesel nesreče.

Škoda v Kanalski dolini. Očividec nam poroča: Pontabel je zelo poškodovan, tudi cerkev, le župnišče je celo. Pontebba na oni strani je popolnoma porušena. V Lipaljavasi je razen župnišča in šole vse zelo poškodovano. Zvonik je odstreljen. Lužnica je pogorela. Sv. Katarina je popolnoma uničena. Naborjet ni mnogo trpel, fort Hensel so Lahi močno obstreljevali, pa ni bil oboženo. Ukve imajo le malo laških poškodb. V Ovčjavasi je pogorelo 40 hiš in cerkev. Tudi Trbiž ni mnogo trpel. S popravami se bo začelo. Po cestah kar mrgoli vojnih njetnikov, ki popravljajo ceste in mostove.

Podružnica Rdečega križa za rožeški sodni okraj v Vrbi. Župni urad v Št. Jakobu v Rožu je poslal Rdečemu križu 50 K darov. Blagim dobrotnikom ter g. župniku Ražunu bodi izrečena iskrena zahvala.

Podklošter. (Osebnostne vesti.) Dne 15. m. m. se je preselil g. Tomaž Holmar iz Podkloštra k svoji družini pri Gospi Sveti. — Ko so bile meseca septembra 1915 Žabnice radi silnega italijanskega topovskega ognja izpraznjene, je g. Holmar na prošnjo župnikovo prevzel v Podkloštru službo cerkvenika in orglavca. Skozi dve leti je g. Tomaž pri nas tako spretno in marljivo orgljaril, da že desetletja ni bilo v Podkloštru tako ubranega cerkvenega petja kakor v vojnem času. Z neutrudljivo vztrajnostjo je organiziral nov mešani cerkveni zbor ter vadal in vadal, dokler ni spravil že prav težkih, a lepih latinskih maš na kor. Pa tudi slovensko cerkveno petje je gojil z velikimi uspehi. Imel je sicer s svojim zborom mnogo težav — ker vojska ljudi loči, in je tudi njemu ugrabila marsikatero prvovrstno moč —, a nazadnje je s potrpljenjem tudi te težave premagal. Da podklošterska župnija ni mogla obdržati tako spretno in porabljive moči, je kriva v resnici prenizka plača za cerkvenika in orglavca. — Naj bi bil gosp. Tomaž tudi na svojem tretjem domu srečen!

Vrata. Zadnje nedeljo, 4. t. t., se je poslovil od nas č. g. administrator Kristijan Koschier, da nastopi svojo novo službo kot kaplan v Borovljah. Gosp. administrator je bil sicer kratko časa med nami, a spominjali se ga bomo z veseljem. Želimo, da doživi tudi na svojem novem mestu obilo dušnopastirskega veselja.

Mohlje. (Razno.) Cesarjev god smo pri nas prav slovesno obhajali. V cerkvi je bila slovesna služba božja z zahvalno pesmijo in cesarsko himno ob koncu. V slavnostni pridigi je domači g. župnik slikal cesarja kot vzor moža in vladarja. Na njem občudujemo veliko pobožnost in zaupanje v Boga, dobrotljivost in miroljubnost, pa tudi neustrašenost in pravičnost. Posebno v pobožnosti nam mora biti cesar zgled, ki se ne sramuje javno pokazati svojega verskega prepričanja; da, celo v časnikih se vedno bere, kadar on prisostvuje sv. opravilu v cerkvi. Pač najlepše zrcalo za naše napol-kristjane! — Skupiček od prodaje slik na vernih duš dan je znašal 36 K in bil odposlan v Celovec. Za vdove in sirote se je nabralo v cerkvi 15 K. — Dne 10. t. m. smo imeli prvi sneg. Slabo vreme, deževje in mraz pa še traja dalje. V spominu pa na veliko zmago proti verolomnemu Lahu se nam zdi, da vse gorje lažje pretrpimo, upajoč, da se precej bližamo miru. Bog daj, da bi bil letošnji Božič res že praznik miru in bi prinesel narodom spravo.

Dobrlavas. Povodno zadnje zbirke (dne 4. in 5. nov.) za vdove in sirote v vojski padlih vojakov se je nabralo v naši občini 441 K. Ves znesek se je poslal potom občine na c. kr. okr. glavarstvo.

Krošiče. Našemu gostilničarju je bil začetkom t. m. ukraden težek sod s čebelami. — Že teh sirotic ne pustijo ljudje pri pokoju.

Iz Hodiš. (Razno.) Gospodarju Mlinarju pod Lesom se je minulo soboto splasil konj v Celovcu blizu hotela Sandwirt. Prvi pri nesreči so bili vojaki, kateri so moža hitro pobrali, ki je padel zelo nesrečno iz voza, in ga peljali v bolnišnico. Doma pa so žena in dva otroka nevarno bolni. Bog daj, da bi kmalu vsi ozdraveli! — Zapustil nas je gosp. učitelj Wank, ki se je preselil v Grabštanj. Bil je vsakemu prav dober in je pomagal veliko, posebno družinam, ki imajo svojce pri vojaki. — Terice, kakor sem bral v zadnji številki „Mira“, tudi pri nas niso kaj novega. Tudi tu je navada s „pušlci“. — Upam, da se bodo „Mirovi“ bralci tudi pri nas pomnožili! V vsako pošteno hišo naj mu bo pot odprt. Torej na delo!

Staro in novo iz Podkloštra.

Vojni spomini. Poroča: —1—.

Od 27. oktobra se je pri nas marsikaj izpremenilo; grmenje topov, ki je tolikokrat stresalo duri in okna naših hiš, je utihnilo, brnenje in ropotanje letal, ki so ob jasnih dneh neumorno brnela visoko nad našimi glavami, se vedno redkeje oglašajo, brezkončne kolone vojaških voz na cesti so se izgubile daleč čez mejo, skednji in hiše, dosedaj polni vojaštva, so se izpraznili, kratko, iz najožjega vojnega ozemlja prehajamo v istem hipu v zaledje, kakor tiše naše in zavezne čete Laha od postojanke do postojanke na njegovi zemlji.

Te spremembe smo vsi veseli, ker smo zlasti zadnji čas občutno čutili vsa bremena najožjega vojnega ozemlja. Sem od 20. septembra je pa še pošta omejila zasebne poštnje pošiljke, železnica pa osebni in blagovni promet. Ob vsakem koncu vasi si srečal stražnika, ki te je sumljivo študiral, ali naj ti zaupa ali ne; ljudje si niti glasno govoriti niso upali, le tiho so ugibali za sebe, da se nekaj plete zoper Laha, ko so videli prihajati in odhajati številne čete in vojni material. Tako se je živelo noter do 24. oktobra. A 24. oktobra zvečer je završelo po vasi: „Jih že bijejo, naši že bijejo Laha — 6000 ujetnikov so ugrabili.“ In potem je prihajala pošta za pošto, vsaka bolj vesela za nas, ki smo poprej na svoji koži čutili „ugodnosti“ obmejnega življenja!

Zatrepetali smo sicer samo enkrat vsled vojne — ali tedaj pa prav v resnici —. Bilo je dne 20. avg. t. l. pred 11. laško ofenzivo, ko je ob 8. uri zjutraj prihrumelo in priropotalo nad Podklošter 15 laških letal, med njimi 8 kapronijev. Njihov cilj je bila predvsem železniška postaja in tovarna za svinec. A tudi vas so nameravali zažgati. Nad 30 težkih granat in zažigalnih bomb so zmetali na Podklošter. To je treskalo, grmelo, cvrčalo in pokalo kakor še nikdar v Podkloštru. Ljudstvo se sprva ni zavedlo, odkod ta peklenški polom in trušč, a ko se je zavedlo, tedaj je vsak zatrepetal ter se hitro, kakor je vedel in znal — skril. Po 10minutnem operiranju so sovražna letala zopet odropotala nazaj čez laško mejo, preganjana od naših letal. Nato je ljudstvo zopet prilezlo iz svojih skrivališč, radovedno, ali še Podklošter stoji — ali pa bo našlo le kup razvalin? In kaj je bilo? Niti najmanjše škode niso naredili laški letalci, izvzemši ogromnih lukenj, ki so jih zvrtaleske granate v njive in trate. „Hvala Bogu!“ to je bila prva beseda, ki jo je vsak izpregovoril. Seveda pri tem zračnem

napadu ni manjkalo tudi prav smešnih prizorov, ki pa jih ne smem, a tudi ne maram opisati. — Vi tako poznate ljudi — g. urednik; ko je nevarnost minula, se seveda nič več nismo bali, bili smo sami junaki, pripravljene presekat makari samega „hadiča“, če bi nam prišel v pest — kot ga je nekaj z „bridko“ sabljo sekal na barki Krjavelj.

Torej bali se nismo več, ali neka nervoznost je vendar ostala po tem laškem obisku ljudem v kosteh. Še to naj poročam! Bilo je na nedeljo, 14. okt., ko sredi službe božje vrže bolezen božjastnega človeka po tleh, da je z vso težo in glasnim vikom padel na tla. „R-rum!“ je zabobnelo po celi cerkvi. V tem trenutku izusti nekdo besedo — morda je samo na glas mislil: „Joj, letalci!“ — in dovolj je bilo, nastala je splošna panika, možje, žene, otroci, vse je drlo proti vratom, ven in samo ven. Treba je bilo, da je g. župnik izpred oltarja pomiril ljudstvo: „Ne ven hoditi — nič se ne bojte!“ A mir in red je nastal šele, ko se je zvedelo, odkod ta „detonacija“ (bobnenje). Neke „nervoznost“ je torej le ostala, dasi se nismo nič bali Laha in njegovih letal.

Med zadnjo skrbno pripravo naše ofenzive je prikukalo samo eno sovražno letalo v Podklošter; to pa je samo ogledovalo, a se je moralo urno umakniti, ker so mu bila naša letala tesno za petami.

Za vsemi temi dogodki je prišel pa 27. oktober, ki je zrušil laško bojno črto ob Koroški meji in prinesel laški zahrbtnosti in nezvestobi zaslužen plačilo. — In te izpremembe se vsi veselimo.

Zanimivosti za radovedne oči v najožjem vojnem ozemlju sicer nikdar ne manjka — a priprava za 12. laško ofenzivo je nudila obilno hvaležnega gradiva za vse ljudi. Posebno radovedno je ogledovalo naše ljudstvo nemške čete, ki so marširale skozi kraj, ali pa se ustavljale v vasi. — Ali ste jih Vi že videli g. urednik? Rečem: nemško vojaštvo je izvrstno organizirano. Moštvo je z dušo in telesom: vojak; a na to svojo vojaško organizacijo so tudi ponosni. Moštvo je polno samozavesti: „Tam, kjer mi udarimo, mora še kamen odjenjati“, mi je rekel navaden vojak. Mož je dobro opremljen in dobro prehranjen. — Na maršu in med maršem so tihi. Videl sem primarširati celi polk, prišel je tiho; imeli so kratek počitek, pa ko so odmarširali, zopet vse tiho! Najlepši red, nihče ni vpil ali letal, vsak je vedel, kaj ima storiti in je tudi storil. — Toda kot ljudje so nam in nam ostanejo avstrijski vojaki neprimerno ljubši.

Poprej smo gledali avstrijske in nemške vojne čete, ko so korakale med zvoki svojih godb skozi vas, s trdimi koraki in odločnimi obrazi v boj! Sedaj se pa vlečejo po cesti žalostne vrste laških ujetnikov, trudnih in izmučenih. Med njimi vidiš golobrade mladeniče, a tudi osivele možé, majhne, srednje in velike rasti. Večina jih nosi jeklene čelade; tudi njih oprema je dobra in lična, a ljudje, ki jo nosijo, so potrti... To je vojska...

Veselo je pa bilo pri nas 8. novembra, ko je pripeljal avtomobil cesarja Karla skozi Podklošter. Raz hiš so vihrale zastave, ob cesti je pa stalo ljudstvo, da pozdravi svojega ljubljenege vladarja. Prijazno je odzdravljaval cesar na vse kraje glasnim pozdravom ljudstva, a ni se ustavil pri nas, avtomobil je drvil neugnano naprej — na Laško, mi pa smo gledali za njim, želeč Njemu in sebi: zmago in mir.

Koroški gospodar.

Slama za steljo se ne sme rabiti, ako je dovolj druge stelje na razpolago. To je odredilo ministrstvo z dne 14. t. m.

Okrajnih žitnih nadzornikov je v Avstriji 310. Od teh je samo 105 poljedelcev, oziroma v poljedelstvu nekoliko izurjenih, 193 je pa uradnikov, ki poznajo le številke.

Razlika v draginji. V „Neues Wochenblatt“ beremo: Prejšnji teden je v Groissenbrunn (N. Avstrijsko) vojaštvo prišlo po vrvi od zvonov in plačalo zanje 2 K 25 v. Primerjajte: ena špula sukanca (cvirna) stane 27 K, vrv od zvonca pa 2 K 25 v! Toda vrvi od zvonov so v cerkvenih rokah, sukanec pa v židovskih.

Najvišje cene za zelenjavo v sodnih okrajih Celovec (brez mesta) in Borovlje so do 1. dec. za belo zelje (kapus) 30 v, rdeče zelje 40 v, kisló zelje 50 v, karfijol (boljši) 1 K 80 v, slabši 1 K, rdeča repa 30 v, bela repa 10 v, endivijna solata 35 v, buče 10 v za kg.

Globasnica. (Vinska letina) „žitarca“ se je letos izkazala po kakovosti kakor po množini tako izborna, kakor že 40 let ne. Vino je črne barve in jako okusno in močno. Cene so pa visoke — 4, pa tudi 5 K liter.

Vojaška pisma.

Sličice z vzhoda.

Pošilja Anton Stražar.

1. Krakov, 28. 10. 1917.

Namenil sem se, skromno popisati Vam, rojaki, kako je tukaj v Galiciji, o kateri slišite dan za dnevom; pa tudi Vaših dragih je dosti tukaj. Ker sem skoraj že nad dve leti med samimi Poljaki, zato mi je mogoče podati natančen opis — o teh naših severnih Slovanih.

Prvič sem prišel v Galicijo meseca avgusta 1915. Naš maršbataljon je bil par dni nastanjen v Klodnu-Zoltanci nedaleč od Lvova. Najbolj ubožni kmet ima pri nas lepše stanovanje, kot tukajšnji. Bilo je 5. avgusta. Zahotelo se mi je mleka, zato grem stikat za njim; stopim takoj v prvo hišo. Po pravici povem, da mi ni z lepa prišlo slabo, ko sem pa stopil v hišo poljskega kmeta, mi je vdaril tak smrad v nos, da bi se bil kmalu zgrudil. Ko si nekoliko opomorem, sem šele mogel prevdariti, kje da sem.

Na kupu ušvih cunj sem videl tri otroke, njih mati pa se je sukala okoli nekakega štedilnika in kuhala. V drugem kotu je stala krava „sivka“, v tretjem so bile kure, v četrtem pa prašiči. Tu se redkokje zapazijo kaki predelki: kot kuhinja, družinska soba, veža. — Med štirimi stenami stanujejo skupno ljudje in živali.

Ko bi si ne bil tako želel mleka, Vam po pravici povem: ne bi ga hotel od te umazane gospodinje niti zastonj; ne pa za drag denar — ali sila kola lomi!

Zemlja je tukaj izredno rodovitna, žalibog da je nimajo naši ljudje v rokah. Koliko več bi se dobilo iz nje. Ti ljudje pa delajo tako „leseno“, da sem bil vselej jezen, kadar sem jih opazoval.

Gališke vasi so splošno velike, ali vse te „hate“ (koče), kakor pravijo tem hišam, niso vredne niti poštenega domovja našega kmeta. Kar je kaj čednih poslopij v vasi, so običajno cerkev, župnišče, šola (teh je malo po deželi) in židovske krčme ter prodajalne.

Trditelj smem, da ni nikjer toliko teh „krivonoscev“ kot tu v Galiciji. Če bode šlo po tem tiru naprej, če bode naša vlada še dalje mižala na obe očesi, bode kmalu poljski kmet popolen suženj židov. Saj jih je že sedaj nad polovico v njih kreppljih. — Žalostno ali resnično...

Hranilnice so tukaj na deželi tako redka prikazen kot „bele vrane“. Če je kmet v potrebi, gre k židu, in že je muha v pajčevini, iz katere ni več rešitve...

Sedmo vojno posojilo.

Subskribcija na sedmo avstrijsko vojno posojilo se je 5. t. m. pričela in kakor se splošno opaža, prihajajo že sedaj prijave mnogo živahneje kot pri prejšnjih posojilih. Vzrok temu so gotovo pred vsem velikanski uspehi naših armad na Laškem, ki ne vzbujajo le upanja na srečen, temveč tudi na skorajšnji konec vojne.

Tudi sedaj se je izdalo 5 1/2% 40letno amort. državno posojilo in 5 1/2% 9letne državne zakladnice. Rentabiliteta amortizacijskega posojila znaša 6% do 7 1/2%, državnih zakladnic pa 6-41%. Vse ugodnosti glede davkov in razne olajšave pri subskribciji potom lombardiranja veljajo kakor pri prejšnjih tudi za sedanje vojno posojilo.

Varnost in pa rentabiliteta vojnih posojil je tako ugodna, da bi pač nihče ne smel zamuditi prilike, ki se mu sedaj morda zadnjikrat nudi. Izgovor, da ni dovolj sredstev, ne velja, kajti potom lombardiranja se more tudi z najskromnejšim zneskom podpisati visoko svoto.

Posebne ugodnosti nudi subskribcija vojnega posojila v zvezi z življenskim zavarovanjem, kajti zajamčena razlika na obrestih naraste tekom let na tak znesek, da se s tem zavarovanjem poceni za celih 25%. Tako bi na pr. plačal zavarovanec za K 10.000 — vojnega posojila, ako bi trajalo zavarovanje 15 let — na premijah v celem kvečjem K 6.246 —. Najmanjši znesek za to vrsto zavarovanj je K 3.000 — in se je mogoče zavarovati le proti prejšnji zdravniški preiskavi.

V Celovcu je oficijelno subskribcijsko mesto Podružnica Ljubljanske kreditne banke, ki daje radevolje vsa pojasnila.

Omenjena banka prevzame tudi prijave za subskribcijo v zvezi z življenskim zavarovanjem.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.

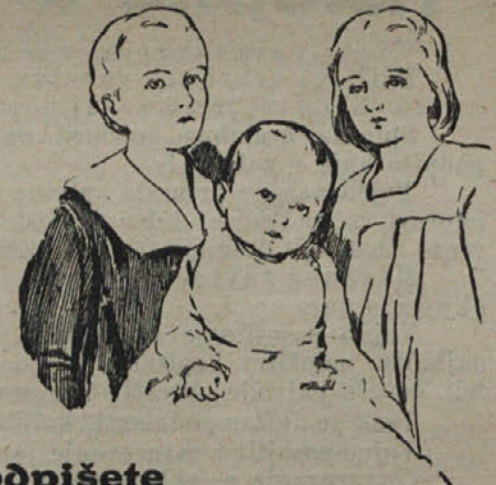
Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Kuharica, ki bi bila tudi organistinja, dobi dobro službo v župnišču na deželi. Več pove uredništvo „Mira“.

Prihodnost naših otrok

obvarujete zoper nakane naših sovražnikov, če

podpišete

7. VOJNO POSOJILLO!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

sprejema prijave na

sedmo 5 1/2% avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5 1/2% amortizacijsko državno posojilo K 91.54;

II. davka proste 5 1/2% dne 1. avgusta 1926 vračljive državne zakladnice K 94.—.

Vrednostni papirji avstrijskega vojnega posojila se sprejemajo v brezplačno shrambo in upravo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Službo v župnišču išče dekle iz poštene in verne
kmetke hiše, ki je dovršilo tudi gospodinjsko šolo v št. Ru-
peltu pri Velikovcu. Pojasnila daje župni urad v št. Ilju
ob Dravi, pošta Vrba, Koroško.

Harmonij se takoj kupi. Ponudbe na uredništvo „Mira“.

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika.

Ponudbe do 1. decembra 1917 na
župni urad Strmec nad Vrbo (Koroško).

Framydol je sredstvo za po-
mlajenje las, ki rdeče,
svetle in sive lase in brade za trajno temno po-
barva. 1 steklenica s poštnino vred K 270.

Rydyol je rožnata
voda, ki
pordeči blede lica. Učinek je
čudovit. 1 steklenica s poštnino
vred K 245. — Povzetje 55 h več. —
Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Kupim steklenice,
sode in zamaške.

Kislo vodo vino

in razpošilja

A. Oset, p. Guštanj (Koroško).

Pridna, poštena dekla

se sprejme od 1. januarja 1918 (od božiča) v službo
v župnišču z majhno kmetijo na Spodnjem Koroškem.
Ponudbe pod znamko „Dekla 100“ na upravnishvo
„Mira“. Znamka za odgovor.

Pošiljajte „Mir“
vojakom na bojišče!

Zenitvena ponudba.

24 letni mladenič, sveden Slovenec, sedaj
črnovojniški delavec na železnici, ki ima malo
posestvo, išče v sorho ženitve dekle, ne čes
25 let staro, slovenskega snačaja, ki bi imelo
par stotakov dote ali malo posestvo. Ponudbe,
če mogoče s sliko, katera se vrne, na upravnishvo
lista „Mir“ v Celovcu pod šifro: „Vojna sreča“.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za mi-
nistrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete,
kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe
v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Zavarovalni oddelek.

Deželna poslovalnica v Celovcu.

C. kr. avstrijski sklad za vojaške vdove in sirote.

Najvišje pokroviteljstvo: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo cesar KAREL I. in Njeno Veličanstvo cesarica in kraljica ZITA.
Namestnika Najvišjega pokroviteljstva: Njegova c. in kr. visokost prejasni gospod generalni polkovnik nadvojvoda LEOPOLD SALVATOR
in prejasna gospa nadvojvodinja BLANKA.

Podpisujte vojno posojilo!

Skrbite zase in za svoje drage!

Pristopite k vojno-posojilnemu zavarovanju!

V četrti zimski vojni stoje naši sinovi in bratje na bojišču.
Njihovi oskrbi in varstvu je namenjeno vojno po-
sojilo. Njim moramo sedaj pomagati.

Splošna brambna dolžnost na bojišču, splošna dolžnost
podpisovanja v zaledju!

Vojna nam je prinesla splošno draginjo. Vojno posojilo pa
odpravi vse posledice. Kdor podpiše vojno posojilo, olajša breme
vsem, zmanjšuje draginjo ter nas bliža miru.

Mlačnež zavlačuje vojno, greši na splošnosti ter
škoduje sam sebi.

Vojno posojilo je za vsakega posameznika najvarnejša in
najboljša naložitev kapitala: za njo jamči vse premoženje v de-
želi, donaša najvišje obresti in je prosto vsakega posebnega davka.

Vsak je dolžan podpisati, kolikor je pač v njegovih močeh!

Vojno-posojilno zavarovanje je vsem kažipot.

(Zavarovanje se sklone potom pogodbe s c. kr. avstrijskim
skladom za vojaške vdove in sirote s c. kr. priv. zavarovalno
družbo na življenje „Avstrijski Feniks“ na Dunaju.)

Kdor hoče v bodoče hraniti, podpiše lahko veliko večji znesek
vojnega posojila, kakor v resnici poseduje. Istočasno skrbi za ženo
in otroke, za starše, sestre in brate. Vojno posojilo odplača po
lastni izbiri v 10 do 20 letih.

Ako umre — pa bilo kadarsibodi — tedaj prejmejo njegovi
nasledniki takoj polno vojno posojilo.

Zavarovanje je dostopno vsem v enaki meri: ljudstvu doma
kakor tudi vojakom na bojišču.

Sklad za vdove in sirote, kateremu je zaupano
volilo naših junakov, ne sme tudi danes držati križem
rok; gre pač za to, da čez žrtve in bremena vojne sezidamo pot
novi močni očetnjavi za blaginjo in prostost naših vnukov!

Zato tudi vabimo: Stopite vsi v naše vrste! Podpisujte
vojno posojilo!

Predsedstvo

c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote.

Najvažnejše koristi:

1. Nizki prispevki brez razlike starosti; sprejem od 15. do 60. leta.
2. Popolna veljavnost zavarovanja tudi v slučaju smrti v vojni.
3. Popolni obrestni dobiček vojnega posojila za podpisovalca.
4. Nezapadlost hranilnih vlog od prvega trenutka.

V slučaju 10 letnega odplačevanja se plačuje za podpisovanje
in zavarovanje zneska K 1000.— vojnega posojila mesečno samo
K 6.80; v slučaju 20 letnega odplačevanja pa samo K 3.10.

Sprejem brez zdravniške preiskave pri zavarovanjih do 5000 K.
Pri višjih zavarovanjih zdravniška preiskava in posebni pogoji.

Vojno-posojilno zavarovanje se lahko izvrši na:

- a) VII. davka prosto 5 1/2% državno posojilo. Najnižja zavarovalna
svota K 500.—. Trajanje zavarovanja: Po volji podpisovalca
10 ali 20 let, a ne čez 70. leto starosti;
- b) VII. davka proste 5 1/2% državne zakladnice. Najnižja zava-
rovalna svota K 1000.—. Trajanje zavarovanja: 9 let, t. j. do
leta 1926. (Leto zapadlosti drž. zakladnic.)

V slučaju b) se izplača nominalna vrednost državnih zakladnic
podpisovalca v gotovini po preteku zavarovalne dobe.

Zahtevajte posebna pojasnila o vojno-posojilnem zavarovanju
z enkratno vlogo!

Pojasnila dajejo in ponudbe sprejemajo:

Deželna poslovalnica v Celovcu ter okrajne poslovalnice v št. Vidu ob Glini,
Špitalu ob Dravi, Beljaku, Velikovcu, Volšperku zavarovalnega oddelka c. kr.
avstr. sklada za vojaške vdove in sirote in vsi davčni uradi in šolska vodstva.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne
loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo,
Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Kup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.